

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

ÇEVRESEL VE KÜLTÜREL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

tga.gov.tr

Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik Programı,
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı öncülüğünde geliştirilmiştir.

PROGRAMI

Program Hakkında

Türkiye, turizmin arz kaynakları olan doğal, kültürel ve sosyal unsurlardan koruma-kullanma dengesini göz önünde bulundurarak faydalanmak ve bu unsurları riske atmadan gelişmelerini ve küresel ölçekte tanınmalarını sağlamak amaçlarıyla ulusal sürdürülebilir turizm standartlarını ulusal ve uluslararası paydaşlarla iş birliği halinde geliştirmektedir. Türkiye Sürdürülebilir Turizm Endüstri Kriterleri (TR-I), Türk turizm sektörünün sürdürülebilir büyümesini temin etmek ve tüm turizm paydaşlarının katılımıyla Türk turizmine ilişkin ortak bir anlayış geliştirmek üzere oluşturulmuştur. TR-I, konaklama tesisleri ve tur operatörleri için uygulanmak üzere hazırlanmıştır. Bu çerçevede TR-I, küresel ölçekte kabul gören sürdürülebilir turizm kriterleri ile Türkiye'nin sosyal ve kültürel yapısına uygun kriterleri bünyesinde barındırmaktadır.

TR-I, turizm sektöründe sürdürülebilirlik standardının geliştirilmesine yönelik uluslararası normlarda belirleyici bir organ olan Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC) kriterlerine uyum sağlama sürecinde geliştirilmiştir. Bu çerçevede GSTC kriterlerinin tamamı, değiştirmeksizin TR-I tarafından benimsenmiştir. TR-I, GSTC kriterlerinin güncellenme periyoduna uygun olarak 3 ila 5 yıl arasında gözden geçirilir ve revize edilir. Revizyon planları ve gelecekteki revizyonlara halkın katılımı için önceden kayıt yaptırmakla ilgili bilgiler tga.gov.tr adresinde yer almaktadır. Web sitesi ayrıca Kriter geliştirme süreci ve bu sürecin tarihsel gelişimi hakkında bilgiler içermektedir.

GSTC ve Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik Programı

**Sürdürülebilir
Yönetim**

**Kültürel
Sürdürülebilirlik**

**Sosyo-Ekonomik
Sürdürülebilirlik**

**Çevresel
Sürdürülebilirlik**

Eğitim ve bilinçlendirme, işletmeler ve devlet kurumları ve diğer organizasyon türleri için politika oluşturma, ölçme ve değerlendirme ve sertifikasyon için bir temel olarak kullanılmaktadır.

GSTC Kimdir?

Rainforest Alliance, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), Birleşmiş Milletler Vakfı (BM Vakfı) ve Birleşmiş Milletler tarafından başlatılan, 2007 yılında yapılan ve 32 ortaktan oluşan bir koalisyon

Sürdürülebilir turizm sertifikasyon kuruluşları için uluslararası akreditasyon sağlamak

Sürdürülebilir kalkınma politikalarını şekillendiren bir yapı

Bağımsız ve tarafsız, ABD'de kayıtlı kar amacı gütmeyen bir kuruluş

GSTC Kriterleri

- Dünyada en üst sürdürülebilir turizm standardı
- Dünya çapında onlarca yıllık çalışma ve deneyim
- Tüm ülkelere uygulanabilir (küçük ya da büyük işletmeler ve destinasyonlar/kırşal, şehir ve doğal alanlar)
- Her kıtadan sürdürülebilir turizm için çok sayıda yönerge ve standardı dikkate almaktadır

Sürdürülebilir Otel Belgesi/Sertifikası Nedir?

Sürdürülebilir uygulamalara talep artmaktadır.

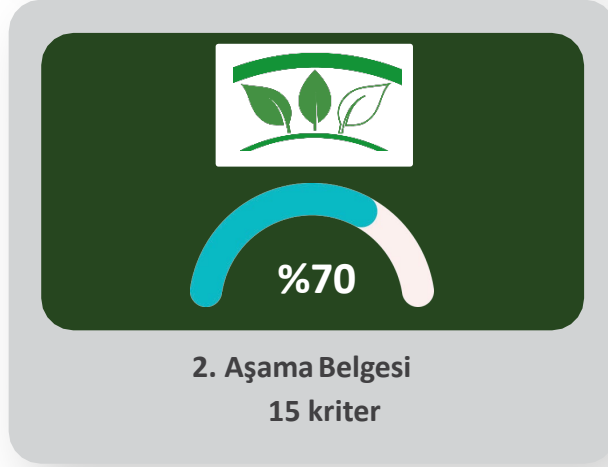
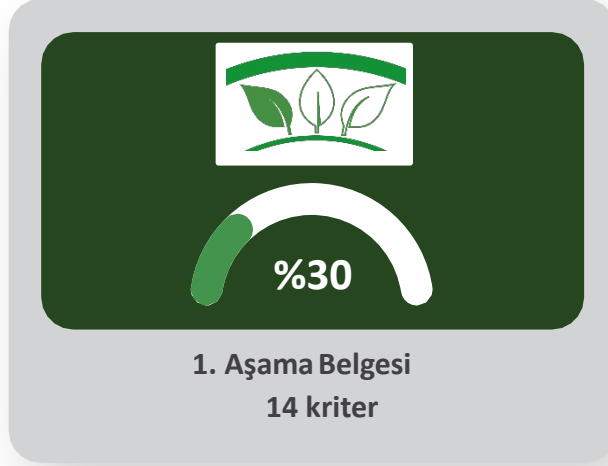
Misafirlerin seyahat ve turizmin zararlı etkileri konusunda endişeleri arttıkça, sertinkasyon güvenli bir çözüm sunar.

GSTC tarafından akredite edilmiş sertifikalar öncelikli tercih sebebidir.

Sürdürülebilirlik Kriter Çalışmaları ve Uygulama Planı

Dünya'da GSTC ile hükümet nezdinde geliştirilen ilk program olup 42 kriterden oluşmaktadır.

Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik Programı 3 aşamadan oluşmaktadır:

Tablo Tanımları

Dünya'da GSTC ile hükümet nezdinde geliştirilen ilk program olup 42 kriterden oluşmaktadır.

Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik Programı 3 aşamadan oluşmaktadır:

GRUPLAR	1.Aşama		2.Aşama		Sürdürülebilir		Toplam	
	Kriter	Gösterge	Kriter	Gösterge	Kriter	Gösterge	Kriter	Gösterge
A GRUBU 13 Kriter (Etkili Bir Sürdürülebilir Yönetimin Gösterilmesi) (A1, A2, A3, A4, A5, A6, A7.1, A7.2, A7.3, A7.4, A8, A9, A10)	6	20	2	8*	5	20	13	48
B GRUBU 9 Kriter (Yerel Toplumun Sosyal ve Ekonomik Faydalarının En Üst Düzeye Çıkarılması ve Olumsuz Etkilerin En Aza İndirilmesi) (B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7, B8, B9,)	1	3	5	18	3	11	9	32
C GRUBU 4 Kriter (Kültürel mirasın faydalarının en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi) (C1, C2, C3, C4)	1	4	1	3*	2	7	4	14
D GRUBU 16 Kriter (Çevreye olan faydaların en üst düzeye çıkarılması ve olumsuz etkilerin en aza indirilmesi), (D1.1, D1.2, D1.3, D1.4, D2.1, D2.2, D2.3, D2.4, D2.5, D2.6, D3.1, D3.2, D3.3, D3.4, D3.5, D3.6)	6	29	7	31	3	13	16	73
Toplam (4 GRUP)	14	56	15	60	13	51	42	167 Gösterge

Kriterlere
%30 Uyum

Kriterlere
%70 Uyum

Kriterlere
%100 Uyum

Kriter: İlkeye bağlı kalmak için karşılanması gereken koşullardır.

Gösterge: İlişkili kriterlerin uygun olup olmadığının değerlendirilmesine izin veren ölçülebilir durumlardır.

Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik Programı Detayları

Program Sahibi

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı & Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA)

Belge/ Sertifika Denetim Sıklığı ve Geçerlilik Süresi

3 YIL

Denetim Modeli

Konaklama tesislerinin programa uygunluğuna ilişkin süreçler, GSTC Kılavuzu'na göre; 1. Belgelendirme Tetkiki (gerekli görülmesi halinde izleme tetkiki ile birlikte), 1. Gözetim Tetkiki ve 2. Gözetim Tetkiki periyotlarından oluşmaktadır.

Denetim Tipleri

Haberli Denetim

Denetçi Kriterleri

- GSTC Kılavuzu'nda belirtilen genel faaliyetlerde bulunmayacağına ve kriterler ile tetkikçi kriterlerini kendisi ile program kapsamında sağlamamak. paylaşılan veya edinilen bilgi ve belgeleri gizli tutacağına dair taahhütname vermek.
- Tetkikçi eğitimi konusunda tek yetkili kuruluş olan GSTC tarafından verilen Tetkikçi Eğitimini başarı ile tamamlamak. Türkiye Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik Programı kapsamında Ajans tarafından belirlenen ve duyurulan tüm dokümanlar ve kriterler çerçevesinde yer alan gösterge ve kanıtlar dışında ayrıca sorgulama yapılmayacağı ve bilgi-belge istenmeyeceğine dair taahhütname vermek.
- Uluslararası kabul görmüş sertifikasyon programlarından herhangi birinde (örneğin IRCA, ASQ vb.) baş tetkikçi veya turizmle ilgili sektörlerde en az iki yıl deneyimli tetkikçi olmak.
- Tetkik faaliyetleri dışında Türkiye Çevresel ve Kültürel Sürdürülebilirlik Programı ile ilişkili ticari, danışmanlık vb. herhangi bir Tetkikçi Etik Kuralları Taahhütnamesi vermek.

Ücretler

Ücret tarifesi, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) tarafından belirlenmektedir.

Yetkili Akreditasyon Kuruluşu

Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (GSTC)

